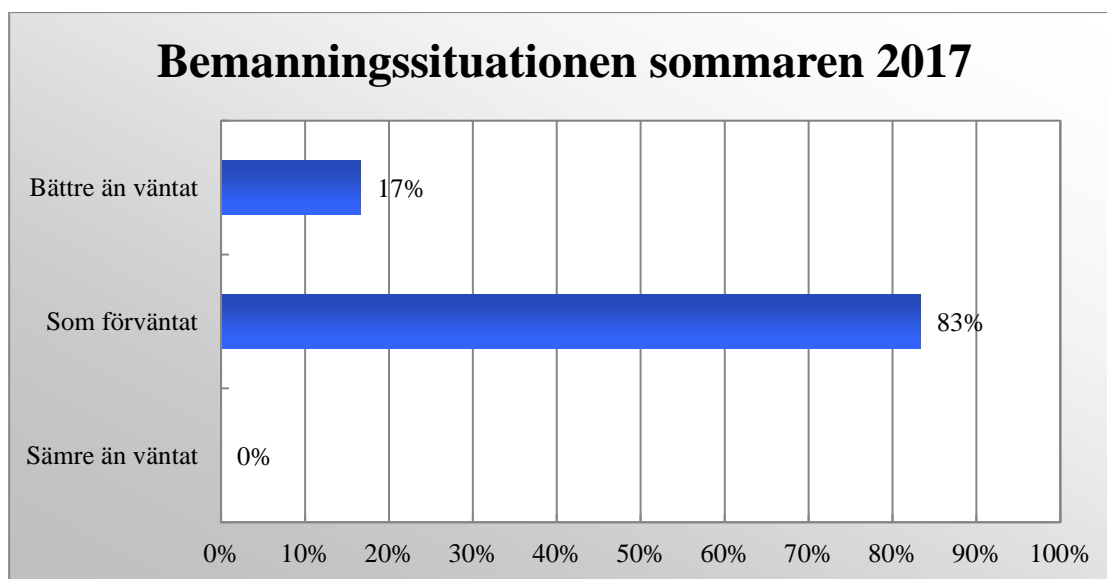

Sommaren i vården kartlagd

Inför sommaren 2017 uppgav så gott som alla landsting att bemanningssituationen förväntades att bli ansträngd. Den sammanvägda bedömningen som de flesta landsting och regioner gjorde var att läget generellt sett är oförändrat från föregående år, även om någon uppgav ett bättre utgångsläge.

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) har skickat ut en enkät till samtliga landsting och regioner för att följa upp hur sommaren på sjukhusen har varit utifrån bemannings- och patientsäkerhetssynpunkt. Resultatet visar att de 19 landsting och regioner som svarat uppgav att bemanningssituationen blev som förväntat eller bättre. Trots en periodvis ansträngd situation på sina håll har ändå landstingen och regionerna sammantaget levererat en god och säker vård i sommar. Personalens engagemang, tidig planering och genomtänkta rutiner är några av nyckelfaktorerna.

3 landsting/regioner bedömde att bemanningssituationen blev bättre än väntat, övriga 16 att det blev som förväntat.

Patientsäkerheten

Inget landsting har upplevt att patientsäkerheten varit hotad. Eftersläpning av data gör att det ej går att utläsa om antalet vårdskador ökat eller minskat under sommarperioden.

Sveriges Kommuner och Landsting

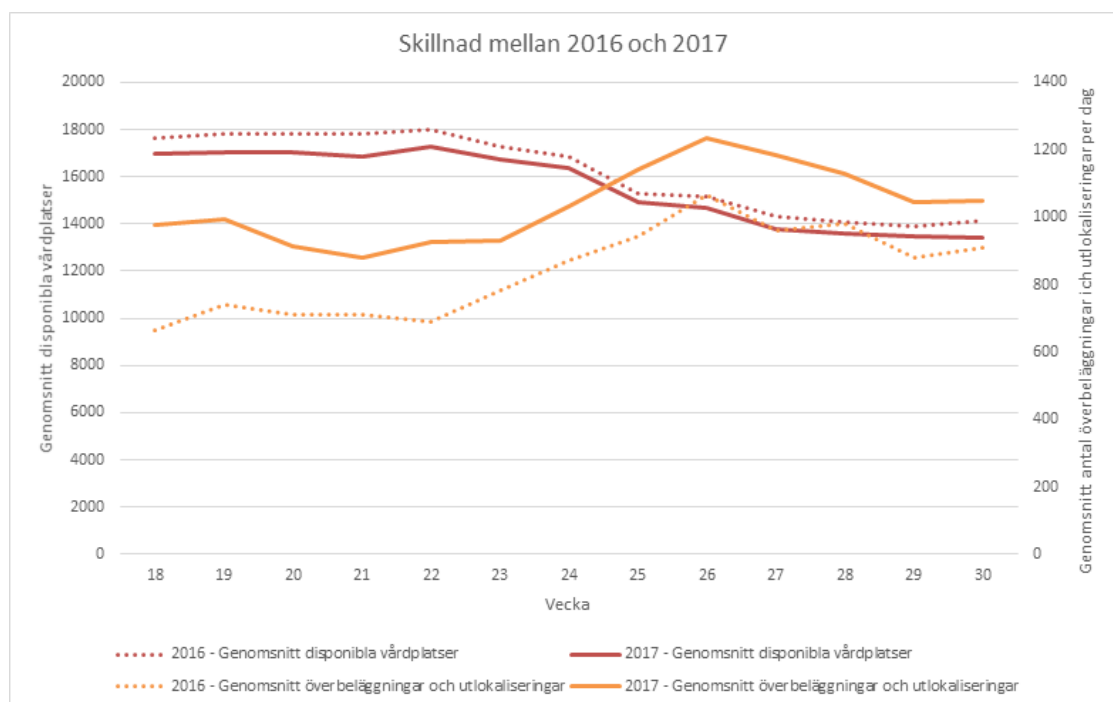
Post: 118 82 Stockholm, Besök: Hornsgatan 20

Tfn: växel 08-452 70 00, Fax: 08-452 70 50

Org nr: 222000-0315, info@skl.se, www.skl.se

Landstingen och regionerna mäter tillsammans med SKL kontinuerligt beläggningssituationen. Sommaren 2017 ökade dock överbeläggningarna och utlokaliseringarna.

Det innebär per definition risker för patientsäkerheten. Med överbeläggning menas en beläggning där det saknas personal, lokaler och/eller utrusning för att garantera patientsäkerheten. En utlokalisering innebär att patienten ligger någon annanstans än där det medicinska ansvaret och kompetensen för patienten utgår från. Båda typerna av beläggning innebär alltså patientsäkerhetsrisker, men kan i praktiken ofta hanteras på sätt som minimerar dessa risker.

Sommaren och personalen

Rekryteringsutmaningen kopplat till semesterperioden innebär att landstingen och regionerna vidtar en rad åtgärder. Alla landsting

”Vi har haft extra fokus på att säkerställa att erfarna chefer finns på plats hela sommarperioden, och även säkerställt att kontaktvägarna mellan medarbetare i olika verksamheter ska löpa enkelt”

Exempel på åtgärder från landsting

och regioner har tidigare lagt sin planering inför sommaren i år, och 18 landsting uppger att den åtgärden är mest effektiv, följt av extra ersättning för flytt av semester (15 landsting) och renodling av sjuksköterskornas arbetsuppgifter (14 landsting).

För att säkerställa att personalen får sin sommarledighet drar landstingen också ned på de disponibla vårdplatserna.

Några landsting har ökat antalet disponibla vårdplatser men totalt har antalet vårdplatser varit färre jämfört med sommaren 2016.

Väntan till läkare på akuten

17 landsting och regioner har svarat, övriga hade ännu ej tillgång till data om hur väntetiderna påverkats under sommaren. Av de som svarat är det en majoritet, 11 landsting, som uppger att det inte är någon skillnad i väntetiderna jämfört med övriga året. Fyra landsting/regioner uppger att väntetiderna varit kortare, 1- 2 timmar, och för någon har väntetiden som mest varit upp till 6 timmar.

Fler satsar på att använda kompetensen rätt

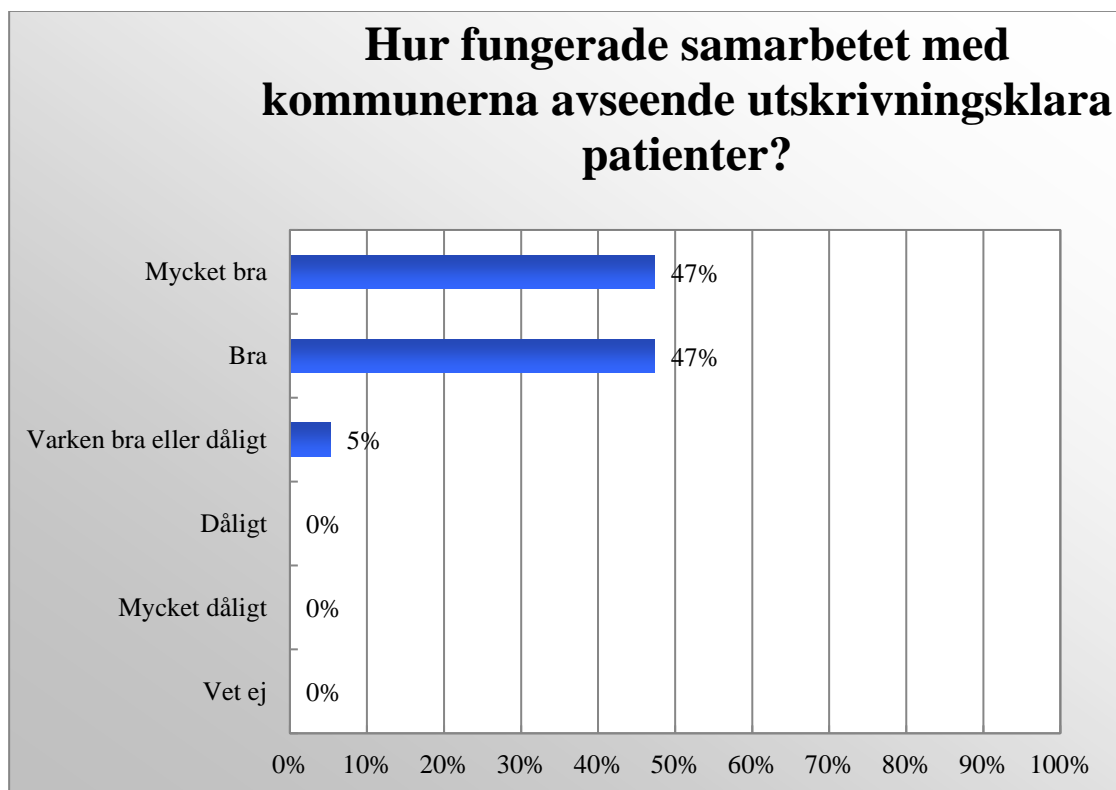
En tydlig trend för att klara bemanningen är att landstingen renodlat sjuksköterskornas arbetsuppgifter genom att låta andra vård- och omsorgskompetenser hantera vissa arbetsuppgifter. Nästan alla ökade rekryteringen av till exempel socionomer, farmaceuter, fysioterapeuter och personal inom städning och mathantering. En ny personalgrupp har tillkommit 2017, nämligen vårdbiträden.

Tre fjärdedelar av landstingen uppgav rekrytering av olika kompetenser som en av de effektivaste åtgärderna för att klara bemanningssituationen. Förra året var det hälften som uppgav samma sak.

Samarbetet har fungerat väl med kommunerna

Samarbete och samverkan med kommunerna har blivit allt bättre. Dagliga avstämningsmöten via video, samverkansmöten mellan kommuner, akutsjukhus och primärvård nämns som exempel på hur samarbetet förstärks.

”Rekordbra! Mycket bra flyt i utskrivningsprocess och samverkan”
Kommentar från landsting

9 landsting ger högsta betyg – mycket bra - vad gäller samarbetet med kommunerna, 9 säger att det fungerat bra och ett landsting säger varken bra eller dåligt.

Förlossningsvården

Sommaren 2017 har förlossningsvården varit en stor fråga i media. Därför har enkäten 2017 utökats med några frågor om det. Den generella bilden är att trycket periodvis har varit högt men överlag fungerat väl.

”Tätt samarbete mellan enheterna förbättrade läget. Den medicinska kvaliteten har varit god och medarbetarnas insatser helt avgörande. Ansträngd bemanningssituation men ingen kris”

Kommentar från landsting

Av de 18 landsting och regioner som svarat uppger 12 att de ej haft några problem med brist på platser.

För de 6 som behövt hänvisa vidare, handlar det om totalt 515 som hänvisades inom egna landstinget och 104 till andra landsting/regioner. Fyra barn föddes utanför Sverige, i Åbo, Finland.

Under perioden 1 juni-31 augusti föddes drygt 30 000 barn, cirka 10 000 per månad.
Antalet födda barn har inte ökat markant de senaste fem åren.
Att mammor föder på annan klinik förekommer under hela året.